

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505
Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: **Dějepis, devátý ročník**

Sada: II.

Číslo DUM: EU-OPVK-ICT-D-24

Název materiálu: Pojem „Studená válka“

Autor materiálu: Mgr. Jitka Odstrčilová

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: **26. 3. 2012**

Ověřující učitel: **Mgr. Jitka Odstrčilová**

Třída: **IX.B**

**Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.
Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.**

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:

Žákům jsou vysvětleny pojmy „studená válka“ a „železná opona“. Za pomoci mapy je ukázáno rozdělení Evropy na Východ a Západ.

Prezentace je určena pro výkladovou část hodiny. Její součástí je i úryvek z projevu W. Churchilla ve Fultonu, který se žáci pokouší parafrázovat vlastními slovy. Připraven je i stručný zápis do sešitu a závěrečné opakování, při kterém žáci odpovídají na otázky, které se vztahují k přiložené mapě.

Studená válka

Základní charakteristika

Studená válka

- 1947 – 1991

= období boje o moc mezi USA a SSSR

= období mezinárodního napětí mezi
komunistickými a demokratickými státy

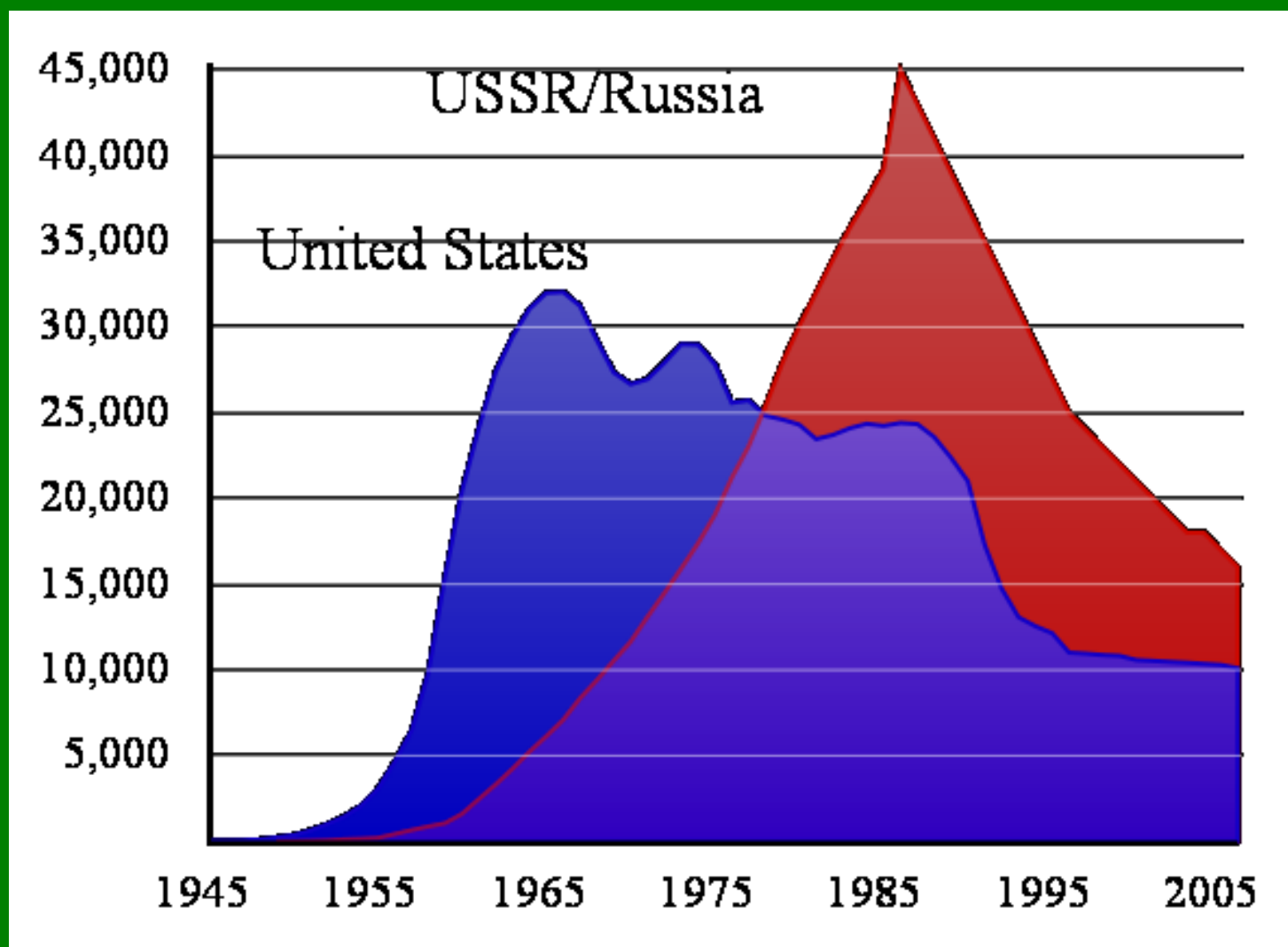

**„Povinnost
velkých zemí je
sloužit a ne
vládnout světu“**

Soupeření

- **Bez použití zbraní !!!**
- V oblasti:
 - Politiky
 - Hospodářství
 - Ovládnutí vesmíru
 - Vývoji zbraní hromadného ničení
 - Kultury, vědy a sportu

Ukázka boje v jaderném zbrojení

***Přečti si pozorně ukázkou z
projevu britského premiéra
(následující slide) a pokus se
vlastními slovy parafrázovat, co
se snaží říci!***

Úryvek z Churchillova projevu ve Fulton

(...) „Od Štětína na Baltu po Terst na Jadranu byla přes kontinent spuštěna železná opona. Za touto linií leží všechna hlavní města starých států střední a východní Evropy: Varšava, Berlín, Praha, Vídeň, Budapešť, Bělehrad, Bukurešť a Sofie. Všechna tato vynikající města a jejich obyvatelé se nacházejí v něčem, co musím nazvat sovětskou sférou. Vše je v té či oné formě nejen předmětem sovětského vlivu, ale ve velké míře a mnohých případech také předmětem rostoucích opatření kontroly Moskvy.“ (...)

„Železná opona“

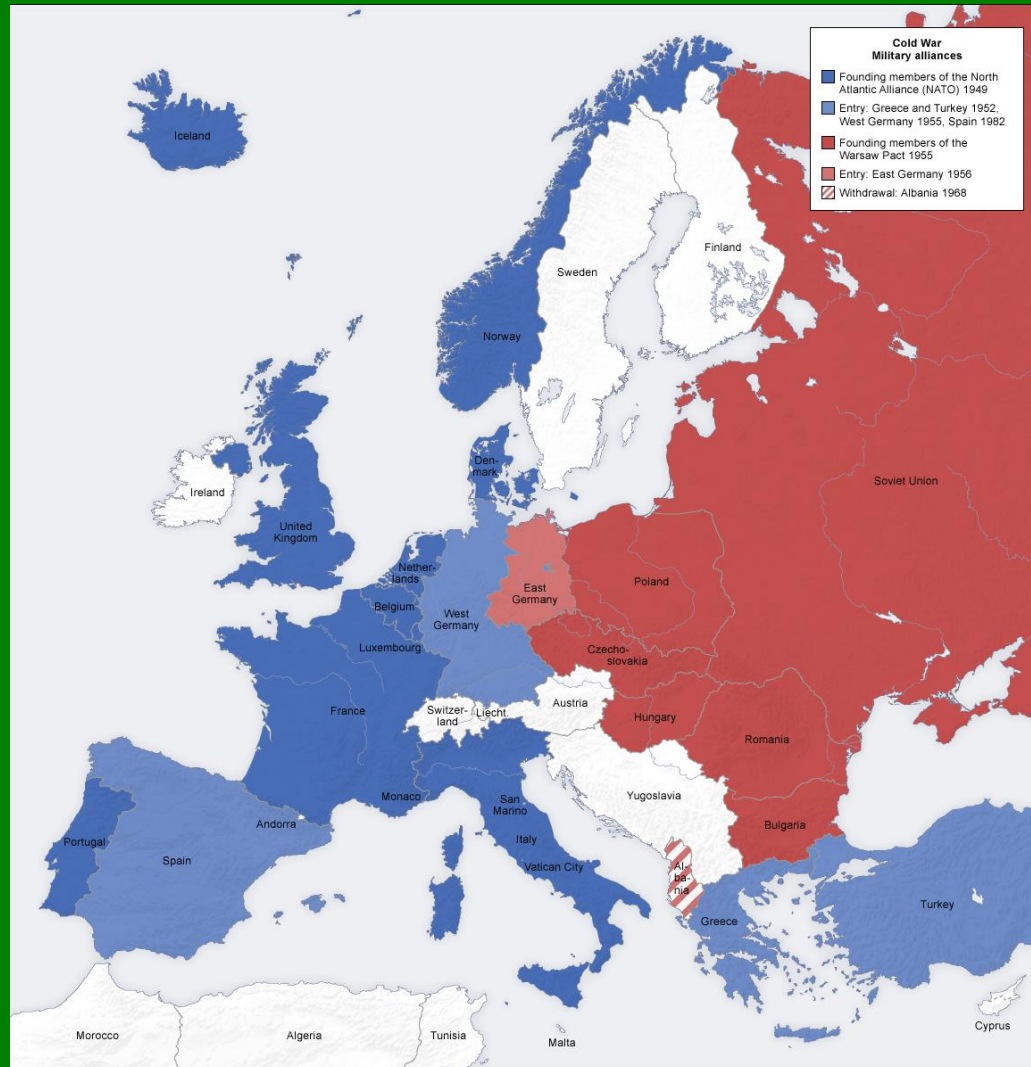
= pomyslné rozdělení světa
na Východ a Západ

3.

- prvně použil Winston Churchill
- Projev na univerzitě v americkém Fultonu
- Nastínění poválečné situace v Evropě

Rozdělení Evropy železnou oponou

Východní blok

= státy střední a jihovýchodní Evropy pod nadvládou SSSR

- U moci komunisté
- Budování socialismu
- Označení LIDOVĚ-DEMOKRATICKÉ REPUBLIKY
- Problematická otázka Jugoslávie

Země východního bloku

= země osvobozené
rudou armádou

Studená válka

Zápis do sešitu

Studená válka (1947 – 1991)

- Období mocenského boje mezi USA a SSSR (neustálé mezinárodní napětí)
- Soupeření v rozmanitých oblastech, ale beze zbraní
- „železná opona“ (Churchillův projev ve Fultonu) = rozdělení světa na východní a západní blok

Studená válka (1947 – 1991)

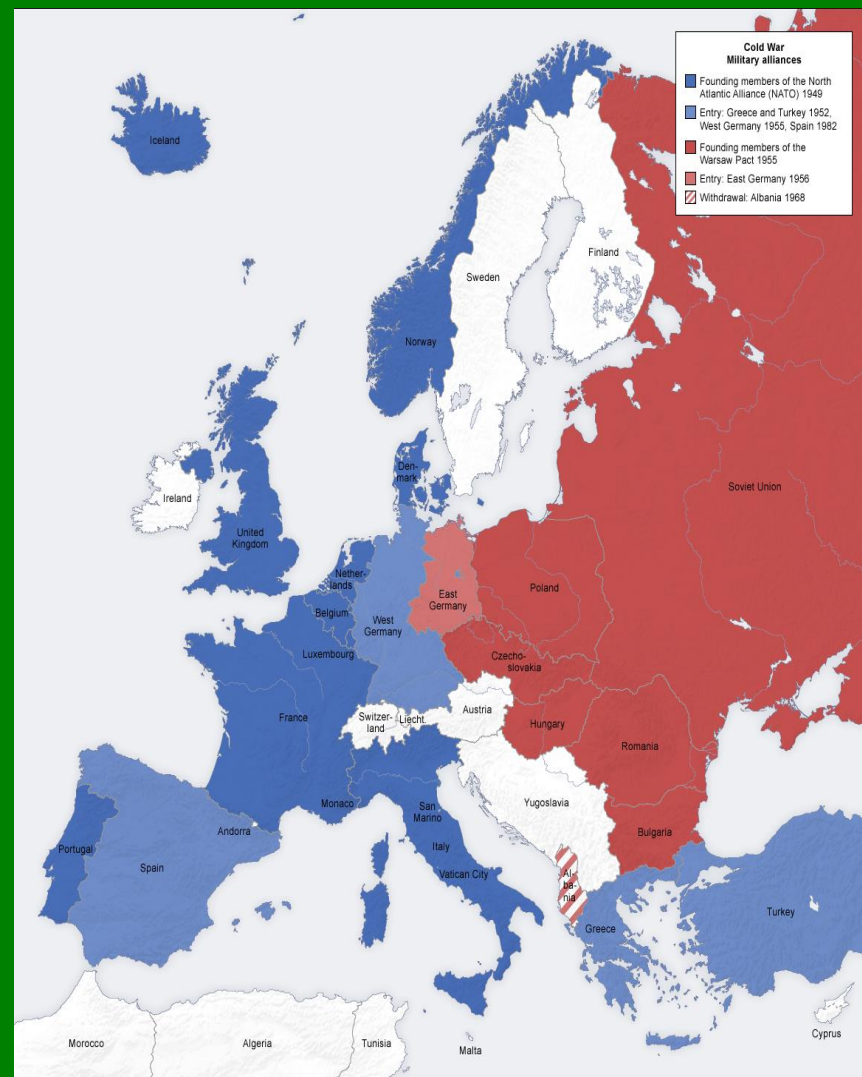
- Východní blok (Východ)
 - Země stř. a jv. Evropy osvobozené rudou armádou (př. ČSR)
 - budování socialismu
 - Tzv. lidově-demokratické republiky

Opakování

Hlavy otevřené, sešity zavřené

Práce s mapkou

1. Co označuje modrá barva na mapě?
2. Vyjmenuj některé státy označené modrou barvou.
3. Co označuje červená barva na mapě?
4. Vyjmenuj některé státy označené červenou barvou.
5. Jak se nazývá hranice mezi modrými a červenými státy?

6.

Seznam použité literatury a pramenů:

1. http://cs.wikiquote.org/wiki/Harry_S._Truman
2. <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek-projev-w-churchilla-na-univerzite-ve-fulton-u-5-3-1946-180/>
3. ČAPKA, František. Dějepis: Novověk, moderní dějiny. Brno: Nová škola, 2010. ISBN 978-80-7289-185-6.
4. SOCHROVÁ, Marie. Dějepis II. v kostce. Praha: Fragment, 2004. ISBN 80-7200-970-2.

Seznam obrázků:

[cit. 2012-03-23]

1. Public domain. http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Iosep_Stalin_and_Harry_S._Truman.jpg?uselang=cs
2. Public domain. http://en.wikipedia.org/wiki/File:US_and_USSR_nuclear_stockpiles.svg
3. Public domain. <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Churchill1944.png>
4. San Jose. http://en.wikipedia.org/wiki/File:Cold_war_europe_military_alliances_map_en.png
5. Goldsztajn. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Eastn-bloc4.svg>
6. San Jose. http://en.wikipedia.org/wiki/File:Cold_war_europe_military_alliances_map_en.png

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW Activ Inspire, nebo pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.

Autor:

Mgr. Jitka Odstrčilová
Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk
zsroda@zsroda.cz
únor 2012